

GÖTEBORGS
REGIONEN

Verksamhetsberättelse för Göteborgsregionens enhet för vuxenutbildningssamverkan 2021

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Göteborgsregionen 2021
Vuxenutbildningssamverkan
Box 5073, 402 22 Göteborg
gr@goteborgsregionen.se
www.goteborgsregionen.se

Innehåll

Tabeller och diagram	3
Inledning	4
Förutsättningar för året	5
Ekonomi och organisation	5
Samordningsuppdrag	6
Vuxenutbildningsnätverket	6
Genomförande	7
Utbud	7
Marknadsföring	10
Antagning	12
Januaristart 2021	13
Aprilstart 2021	14
Augustistart 2021	15
Oktoberstart 2021	16
Kvalitetsuppföljningar	19
Slutsatser	24

Tabeller och diagram

Tabell 1. Tilldelade och nyttjade medel för statsbidrag 2021.....	5
Tabell 2. Sammanställning av utbud per utbildningsstart 2021.....	7
Tabell 3. Sammanställning av utbud per utbildningsform 2021.....	7
Tabell 4. Sammanställning av utbud per yrkesområde 2021.....	8
Diagram 1. Trafik till GRvux.se under 2021.....	10
Diagram 2. Trafik till GRvux.se 2021 i jämförelse med 2020.....	10
Diagram 3. Januaristart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.....	13
Diagram 4. Januaristart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.....	13
Diagram 5. Aprilstart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.....	14
Diagram 6. Aprilstart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.....	14
Diagram 7. Augustistart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.....	15
Diagram 8. Augustistart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.....	15
Diagram 9. Oktoberstart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.....	16
Diagram 10. Oktoberstart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.....	16
Diagram 11. Behöriga sökande 2021.....	17
Diagram 12. Andel (antagna) kvinnor/män per yrkesområde 2021.....	18
Tabell 5. Antagna elever per hemkommun och huvudman samt andel elever som läser i sin hemkommun...	18
Diagram 13. Andel platser med elever som påbörjat utbildning (avseende avslutade utbildningar inom Yrkesvux och Yrkesvux med språkstöd per startår).....	19
Diagram 14. Andel elever som slutfört utbildningar de påbörjat och andel godkända betyg på avslutade utbildningar inom Yrkesvux och Yrkesvux med språkstöd per startår.....	20
Diagram 15. Huvudsaklig sysselsättning idag för elever som slutfört utbildning.....	21
Diagram 16. Andel elever som arbetar eller studerar inom det man utbildat sig till av de som slutfört en utbildning 2016-2021 per yrkesområde.....	22
Diagram 17. Elevers svar på frågan om de kan rekommendera utbildningen.....	23

Inledning

Göteborgsregionens 13 kommuner har sedan år 2003 samverkat kring vuxenutbildning för att möjliggöra och vidareutveckla en regional satsning på tillväxtskapande yrkesutbildningar. Tack vare samverkan kan kommuninvånarna ta del av ett större utbud av sammanhållna yrkesutbildningar än vad kommunerna kan erbjuda på egen hand. Utbildningarna annonseras via den gemensamma plattformen GRvux.se som gör det enkelt att få en överblick.

Samverkan kring yrkesutbildning för vuxna i Göteborgsregionen regleras via ett samverkansavtal, *Samverkansavtal kring vuxnas lärande i Göteborgsregionen*, vilket möjliggör för regioninvånarna att oavsett hemkommun studera yrkesutbildning för vuxna oberoende av utbildningsort. Utbildningarna ska stödja regionens arbetsliv, inom såväl privat som offentlig sektor samt bidra till uthållig tillväxt i regionen. Nuvarande samverkansavtal som gäller från januari 2020, har som syfte att utveckla satsningen på tillväxtskapande yrkesutbildningar. Vidare syftar avtalet till att tillvarata den samlade kapaciteten av utbildningsresurser och studerande för att optimera de kommunala resurserna, både utifrån ett ekonomiskt och kvalitetsmässigt hänseende. Samverkansavtalet ger utöver gymnasial yrkesutbildning kommunerna möjlighet att samverka inom andra typer av utbildningsformer eller kombinationer av utbildningsformer till exempel yrkeshögskolekurser, utbildning i kombination med studier i svenska, validering, lärlingsutbildning och arbetsmarknadsinsatser. Utöver de gemensamma utbildningarna erbjuder även flera av kommunerna i regionen utbildningar i egen regi.

I Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) är det enheten för vuxenutbildningssamverkan som samordnar och administrerar medlemskommunernas samverkan kring vuxnas lärande. I denna verksamhetsberättelse sammanfattas den verksamhet som enheten bedrivit under 2021.

Förutsättningar för året

2021 präglades, precis som året innan, i stor utsträckning av pandemin. Detta skapade ökade och samtidigt förändrade behov av yrkesutbildningar för vuxna. Olika branscher påverkades på olika sätt av utvecklingen och utbudet av utbildningar anpassades därefter. Sammantaget ökade såväl antalet erbjudna utbildningar som antalet platser som ställdes till förfogande.

Till följd av pandemin infördes också åtgärder som påverkade arbetssättet för enheten för vuxenutbildningssamverkan. Åtgärder från statligt håll för att möta utvecklingen, t.ex. i form av förändrade regler kring statsbidrag, innebar att förutsättningarna för finansieringen av utbildningarna förändrades. Under året infördes också lag- och förordningsförändringar kring målet med kommunal vuxenutbildning och hur urvalet till utbildningarna ska ske.

Ekonomi och organisation

De regiongemensamma yrkesutbildningarna finansieras huvudsakligen genom statsbidrag och benämns regionalt yrkesvux. Inom ramen för samverkansavtalet samordnar enheten för vuxenutbildningssamverkan hantering av fem olika statsbidrag som regleras i Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Statsbidragen söks per kalenderår från Skolverket och vid ansökan inför kommande år behöver hänsyn tas både till pågående utbildningar och planerade nystarter.

Tabell 1. Tilldelade och nyttjade medel för statsbidrag 2021.

Statsbidrag 2021	Tilldelning från Skolverket	Nyttjade medel
Lärlingsvux	33 948 000	27 664 000
Lärlingsvux språkstöd	31 051 000	23 263 000
Yrkesförare	18 485 000	15 024 000
Yrkesvux	131 865 000	89 813 000
Yrkesvux språkstöd	70 564 000	60 059 000
TOTALT	285 913 000	215 823 000

Inför 2021 fanns det nationellt 3 539 422 000 kronor att söka (2020: 2 997 422 000 kr) varav samverkan inom Göteborgsregionen blev tilldelad 8,08 % (2020: 8,42 %).

Utöver ovanstående statsbidrag tillför medlemskommunerna varje år enligt samverkansavtalet kommunala resurser som samordnas av enheten. Under 2021 tillförde kommunerna totalt 34 636 000 kronor (2020: 34 381 000 kronor). Kommunerna anordnar även lokala utbildningar enligt de krav som stipuleras i 20 § förordning 2016:937.

Samordningsuppdrag

Enheten för vuxenutbildningssamverkan har, enligt beslutat samverkansavtal, ett samordningsuppdrag avseende de regiongemensamma yrkesutbildningarna.

I uppdraget ingår bland annat:

- Ansökan och uppföljning av statsbidrag till Skolverket
- Utbudsplanering
- Samordning av ansökan och antagning för utbildningsstarter
- Tillhandahållande av webbplats (GRvux.se)
- Framtagande av årstidsplan
- Tillämpande av en gemensam tolkning av urvalsprinciper
- Genomförande av effektstudier av genomförda utbildningarna
- Övergripande administration och samordning av ekonomiflöden
- Organisering av regional branschsamverkan
- Marknadsföring av aktuella utbildningar
- Kartläggning av utbildningsutbud
- Framtagande av underlag och bereda ärenden
- Planering av möten i Vuxenutbildningsnätverket och dess arbetsgrupper

Vuxenutbildningsnätverket

Vuxenutbildningsnätverket består av ledamöter från regionens 13 kommuner. Nätverket står till Utbildningschefsnätverkets förfogande och kan på dess uppdrag genomföra specifika uppdrag och insatser. Det är också Utbildningschefsnätverket som utser ordförande till Vuxenutbildningsnätverket. Ordförande sitter också som ledamot i Utbildningschefsnätverket.

Under 2021 genomfördes 10 möten i Vuxenutbildningsnätverket. Utöver detta genomfördes en dialogkonferens tillsammans med Skolverket och en två dagar lång konferens med diskussioner kring aktuella ämnen inom vuxenutbildning.

För sitt uppdrag har Vuxenutbildningsnätverket utsett ett antal arbetsgrupper för beredning av frågor och uppdrag:

- Arbetsutskottet
- Ekonomigruppen
- Utbudsplaneringsgruppen
- Administratörsgruppen
- Språkstödsgruppen
- Kvalitetsgruppen

Alla grupper består av representanter från regionens kommuner. Utöver dessa arbetsgrupper finns det även samverkanskonstellationer för särskilda sakfrågor, t.ex. antagningsgruppen. Personal från enheten för vuxenutbildningssamverkan är sammankallande för alla grupper och nätverk.

Genomförande

I genomförandet av de regiongemensamma utbildningarna ansvarar enheten för vuxenutbildningssamverkan för att samordna planeringen av det gemensamma utbudet, att marknadsföra detta utbud samt att samordna antagningen till dessa utbildningar. Detta arbete beskrivs i respektive avsnitt nedan.

Utbud

Målet med utbildningsutbudet är att till alla regionsinvånare kunna erbjuda relevanta utbildningar inom yrken som efterfrågas på arbetsmarknaden i hela Göteborgsregionen. För att uppnå detta är ett brett utbud inom många yrkesområden samt geografisk spridning över regionen en viktig faktor.

Arbetslivets behov speglas i ett nära samarbete med Västra Götalandsregionen, Arbetsförmedlingen, kommunerna, företagen och olika branschorganisationer. Mycket av detta sker i Göteborgsregionens branschspecifika kompetensråd där företrädare för branschen och utbildningsväsendet samverkar tillsammans med samhällsaktörer.

De sökandes intresse spelar till viss del en roll, då antalet platser för en utbildning kan påverkas av hur populär en viss utbildning är.

Tabell 2. Sammanställning av utbud per utbildningsstart 2021.

Utbildningsstart	Antal utbildningar	Antal platser	Kommuner
Januari	61	849	Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund
April	32	466	Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund
Augusti	85	1 413	Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund
Oktober	30	353	Ale, Göteborg, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Partille
Totalt	208	3081	

Samtliga kommuner anordnar utbildningar förutom Tjörn (som samarbetar med Stenungsund), Lilla Edet (som samarbetar med Ale) samt Öckerö (som samarbetar med Göteborg).

Tabell 3. Sammanställning av utbud per utbildningsform 2021.

Utbildningsform	Antal utbildningar	Antal platser
Lärlingsvux	51	196
Lärlingsvux med språkstöd	17	145
Yrkesvux	108	1944
Yrkesvux med språkstöd	32	696
Totalt	208	3081

I statistiken för Yrkesvux och Yrkesvux med språkstöd ingår utbildningar till yrkesföreare.

Tabell 4. Sammanställning av utbud per yrkesområde 2021.

Yrkesområde	Antal utbildningar	Antal platser
Barn och fritid	19	459
Bygg och anläggning	58	282
El och energi	10	215
Fordon och transport	36	401
Handel och administration	8	157
Hantverk	2	10
Hotell och turism	4	106
Industri teknik	7	94
Naturbruk	6	64
Restaurang och livsmedel	19	349
VVS och fastighet	7	130
Vård och omsorg	20	500
Äldreomsorgslyftet	12	314
Totalt	208	3081

I regionen finns många olika arbetsgivare med skiftande behov av arbetskraft.

Besöksnäringen är en stor arbetsgivare som tar emot många nya på arbetsmarknaden, något som ofta benämns instegsjobb. Hotell och restauranger är grunder för besöksnäringen, och under pandemin har branschen varit utsatt för stor press och många arbetstagare har varit tvungna att lämna branschen. Särskilt inom hotell har det varit mycket svåra förhållanden och effekten för de regionala utbildningarna har varit att väldigt få utbildningsplatser har kunnat erbjudas. Detta eftersom osäkerheten kring möjligheten att få jobb har varit mycket stor samt att det har varit svårt för företagen att ta emot elever på arbetsplatsförlagt lärande (apl).

Handeln är en annan stor arbetsgivare och här har effekterna av pandemin varit påtaglig. Den transformation som påbörjats inom handeln med ökat fokus mot e-handel har accelererat under pandemin. Vissa delar av handeln (kläder och skor) har haft stora svårigheter under 2021 medan andra (bl.a. matvarubutiker och byggvaruhandeln) istället har ökat sin omsättning. Detta har också påverkat hur utbildningsutbudet planerats med mer fokus mot tex arbete i matvarubutiker.

För it-branschen har pandemin medfört att ökat behov av utbildad personal då väldigt många företag har ökat sina digitala lösningar till kunder samt förändrat beteende för personalen som i stor utsträckning har arbetat hemifrån. Samtidigt har det varit utmanande för utbildningsanordnarna att ordna apl-platser då många it-företag helt haft sin personal arbetande hemifrån.

Inom byggsektorn har de stora infrastrukturensatsningarna i regionen kombinerat med ett ökat intresse för hemmet medfört att behovet av personal inom bygg, elinstallation och VVS-installation varit högt under hela pandemin. Som en konsekvens har antalet

utbildningsplatser ökat under pandemin, men det är fortsatt en utmaning att få elever till vissa av yrkena. Dessutom har många företag varit tveksamma till att ta in utomstående elever i sin verksamhet för apl då man ville undvika att arbetslagen skulle smittas.

Fastighetsbranschen har under pandemin delvis haft utmaningar gällande kommersiella fastigheter där verksamheter avstannat men istället har fokus skiftat mot bostadsfastigheter. Branschen har fortsatt ett stort behov av arbetskraft men behovet av mer teknisk kompetens ökar när fastigheterna blir mer tekniskt avancerade.

För den offentliga sektorn har kompetensbehovet ökat ytterligare under pandemin, framför allt vad gäller vårdpersonal och barnskötare. Samtidigt har det på grund av personalens tuffa arbetsförhållanden kombinerat med hårda restriktioner för utomstående att komma in i verksamheterna, varit svårt att få ut elever på apl.

Transportbranschen har haft mixad utveckling under pandemin, där bussbranschen drabbats hårt av nedstängningarna och beställningstrafiken nästan helt avstannat, medan linjetrafiken till viss mån mattats av. Till följd av detta har det varit svårare att få ut eleverna i jobb och antalet platser har minskat något under pandemin. För lastbilssidan har i stället det redan stora behovet ytterligare ökat och behovet av yrkeschaufförer har stigit än mer. Dock har det även här funnits svårigheter att få ut eleverna på apl, då bland annat kunderna till lastbilsföretagen varit restriktiva med att tillåta att elever följer med i lastbilarna.

Industrin drabbades initialt av nedstängningar till följd av pandemin men efter en period ökade behoven igen. Därefter drabbades man av bristen på delar som kom från andra ställen i världen, pga. halvledarbristen eller containerbristen som var en följd av pandemin. Därav var behoven av personal under året skiftande.

Inom naturbruk har behoven kvarstått. En effekt av pandemin har varit ökat intresse för egen trädgård, vilket inneburit ett uppsving för handelsträdgårdarna som haft ett ökat behov av personal och av varor/växter.

Inom fordon har behoven av mekaniker fortsatt öka och transformationen mot elbilar har medfört att mer fokus behöver läggas på el- och datorteknik i fordonsutbildningarna. För lager och logistikdelen har behoven av personal ökat ytterligare utifrån den ökade e-handelsförsäljningen.

Under 2021 har det erbjudits en del nya utbildningar, delvis riktade till personer som behöver omställning i pandemins spår. Dock har det funnits vissa svårigheter i att få utbildningarna tillräckligt kända, då detta ofta kräver tid. Samtidigt har det visat sig att det funnits begränsningar för anställda som ville studera på arbetstid under pandemin att faktiskt kunna göra det utifrån gällande regelverk.

Marknadsföring

Målet med marknadsföringsarbetet är att driva trafik till GRvux.se, som är den hemsida där det regionalt sökbara utbudet av yrkesutbildningar för vuxna exponeras. Det är svårt att säga vad det är som styr resultatet, kommunikationsarbetet eller utbudets och utbildningarnas enskilda attraktivitet.

Målgruppen är bred och svår att avgränsa, då vi både försöker nå de som står långt ifrån arbetsmarknaden samtidigt som vi erbjuder utbildning till de som behöver en kortare insats för omställning eller vidareutveckling för att behålla sin relevans på arbetsmarknaden. De avgränsningar som görs är framför allt geografiska, då vi enbart vänder oss till boende i regionen, och i viss mån utifrån de åldersavgränsningar som görs i relation till CSN:s regler för vilka som har rätt till studiestöd.

Diagram 1. Trafik till GRvux.se under 2021.

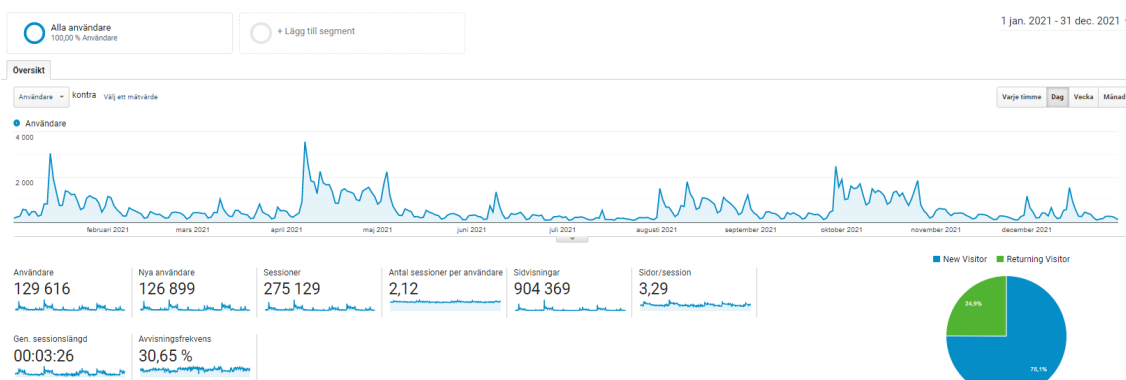
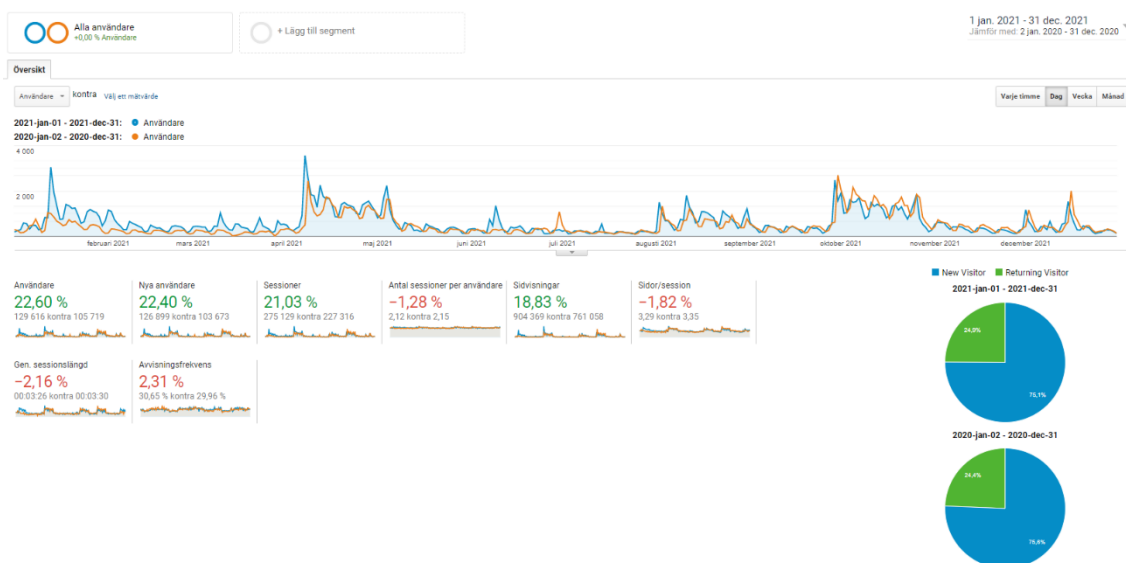

Diagram 2. Trafik till GRvux.se 2021 i jämförelse med 2020.

Trafiken till GRvux.se har ökat jämfört med föregående år. Det är nästan 23% fler användare som hittat till hemsidan och över 275 000 besök har genomförts under året. De

huvudsakliga trafikflödena sker under ansökningsperioderna, då utbudet är publicerat och marknadsföringskampanjerna är aktiva. De besök som görs mellan ansökningsperioderna består sannolikt till största del av studie- och yrkesvägledare och annan personal som har sidan som bokmärke eller startflik. Trafikökningen under året kan troligen inte enbart tillskrivas ett väl genomfört kommunikationsarbete utan antas även ha med omständligheter i omvärlden att göra, så som pandemi och konjunkturläge.

Under kampanjperioderna har annonser för GRvux och utbildningarna i respektive utbud kunnat upplevas både digitalt (t.ex. annonser i mobil, app, webb och playtjänster) och i tryck (nyhetsmedia i regionen) samt via radio och sociala media.

Antagning

Enheten för vuxenutbildningssamverkan ansvarar för samordning av antagning till de regiongemensamma yrkesutbildningarna. Enheten har inte myndighetsutövande och därför är det respektive huvudmannakommun som ansvarar för antagningen och samordnaren stöttar antagningsarbetet. Arbete sker utifrån tidplaner som beslutas om ett år i förväg, dels för en bättre framförhållning för kommunernas behov av att kunna organisera sitt arbete, dels som ett verktyg för planering av kommande utbud. Enligt tidplanen finns möjlighet till fyra starter per år, där januari- och augustistart vanligtvis erbjuder fler utbildningar och fler platser än april- och oktoberstart. I samordningsuppdraget ingår bland annat att upprätta och revidera manualer och riktlinjer samt att hålla sig uppdaterad på förändringar som påverkar arbetet med antagningen och ta fram nya rutiner för detta.

För att få en bred bild av antagningen visas statistik nedan som ger en bild av de sökande: kvinna/man, behörig eller inte samt den geografiska rörligheten; hur många av de som är antagna som läser i sin hemkommun. I diagrammen visas också söktryck per branschområde samt andel (%) ansökningar och antagna per hemkommun. Söktryck och ansökningar/antagna per hemkommun visas per ansökningsomgång på grund av att antalet utbildningar, erbjudna platser och antalet branscher varierar per ansökningsomgång och siffrorna blir därför missvisande om man slå samman dessa. Övriga diagram visar sammanslagna siffror från alla ansökningsomgångar under året för att ge en mer övergripande bild som kan användas vid strategisk planering av kommande starter.

Diagram 3, 5, 7 och 9 som visar andel ansökningar och antagna per hemkommun ger en tydlig bild av att man inte enbart kan titta på hur många ansökningar sökande från en viss kommun skickar in utan det är även viktigt att se hur många/hur stor andel som blir antagna. Det krävs en djupare analys för att förstå dessa siffror eftersom det som visas kan bero på flera faktorer; hur ser studiebakgrunden ut för de som ansöker, har någon kommun fler arbetssökande som ansöker än andra kommuner osv. Dessa faktorer hänger ihop med de urvalsregler som tillämpas i antagning till de regionsgemensamma yrkesutbildningarna enligt *Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning*. I diagrammet ingår inte personer med skyddade personuppgifter. Detta beror på att siffrorna visas per hemkommun och man vill utesluta möjligheten att härleda en person med skyddade personuppgifter till en specifik hemkommun.

Diagram 4, 6, 8 och 10 med söktryck är ett kombinationsdiagram som visar andel ansökningar samt söktryck per yrkesområde. Av diagrammet framgår hur många ansökningar som inkommit per yrkesområde i relation till antalet erbjudna platser vilket ger ett söktryck. Detta diagram kan användas vid planering av utbud och som underlag för dimensioneringsfrågor eftersom man får en bild av hur väl man matchar efterfrågan på platser med antalet erbjudna platser. Det finns orsaker som inte vägs in i detta diagram, t.ex. tillgång till apl-platser som till viss mån styr hur många platser som kan erbjudas på utbildningen. Man bör också titta på hur många av ansökningarna som är godkända för att få en så korrekt bild som möjligt. Siffran för ansökningar inkluderar ansökningar från kommuner utanför GR samt ansökningar från personer med skyddade personuppgifter. Dessa är inkluderade för att ge en faktisk bild av söktrycket.

Januaristart 2021

Diagram 3. Januaristart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.

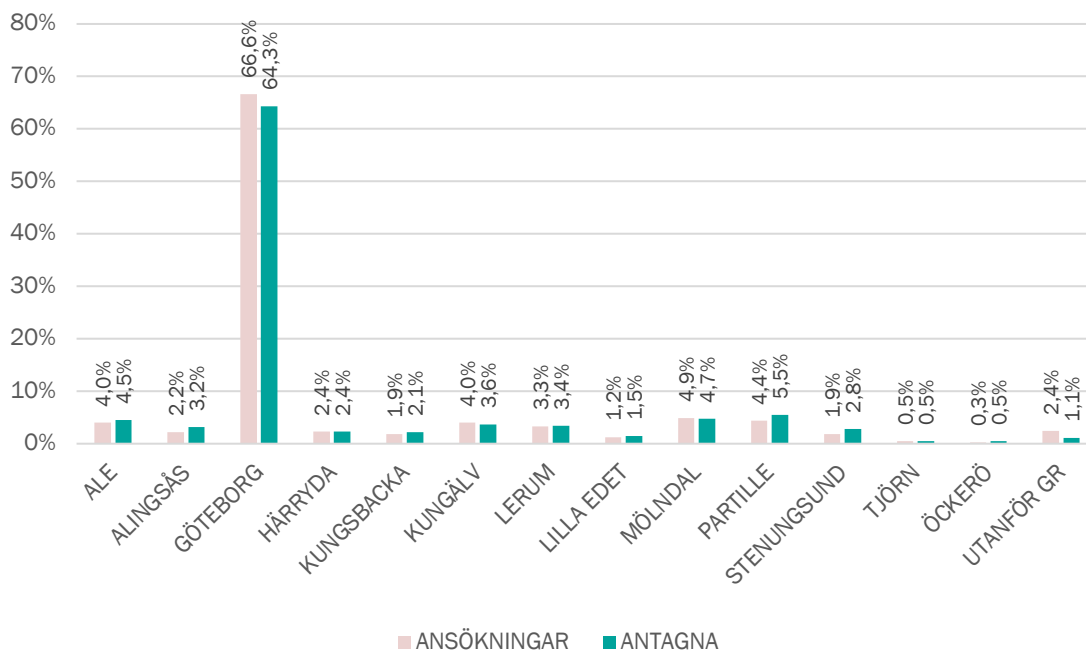
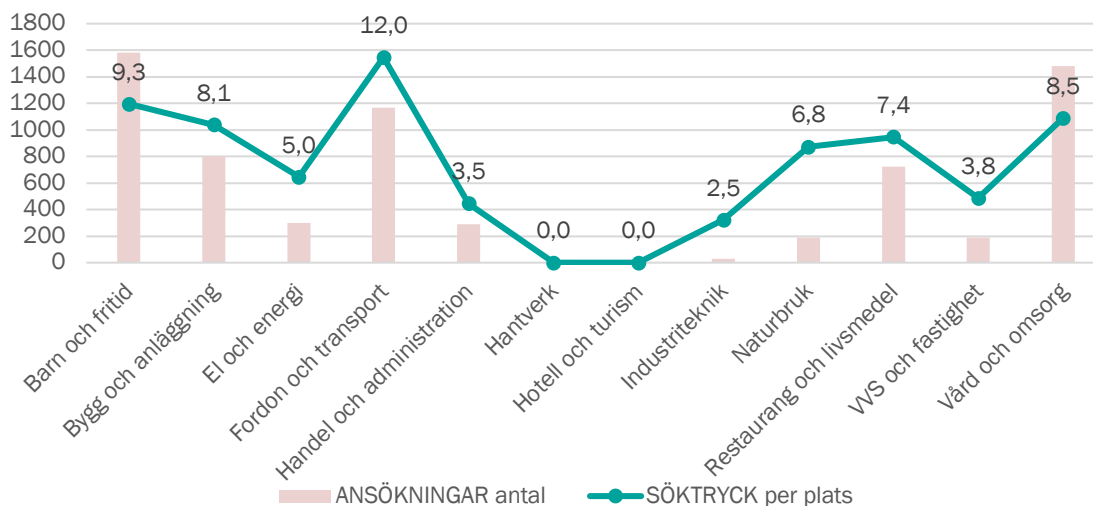

Diagram 4. Januaristart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.

Av diagrammet framgår hur många ansökningar som inkommit per yrkesområde i relation till antalet erbjudna platser vilket ger ett söktryck. För barn och fritid respektive vård och omsorg ser man ett högt söktryck men också många ansökningar. Med anledning av att många sökande inte är godkända kan detta indikera att man inte bör erbjuda fler platser. El och energi har relativt få ansökningar men trots det ett söktryck på fem sökande per plats, vilket indikerar att man skulle kunna justera och öka antalet erbjudna platser. Detsamma gäller för bland annat naturbruksutbildningar.

Aprilstart 2021

Diagram 5. Aprilstart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.

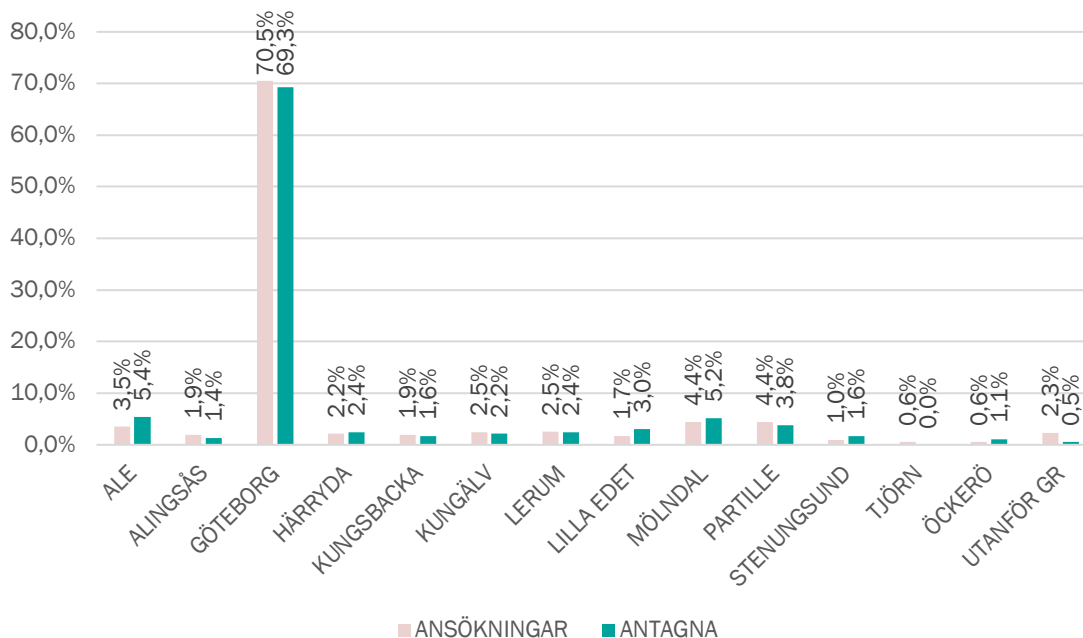
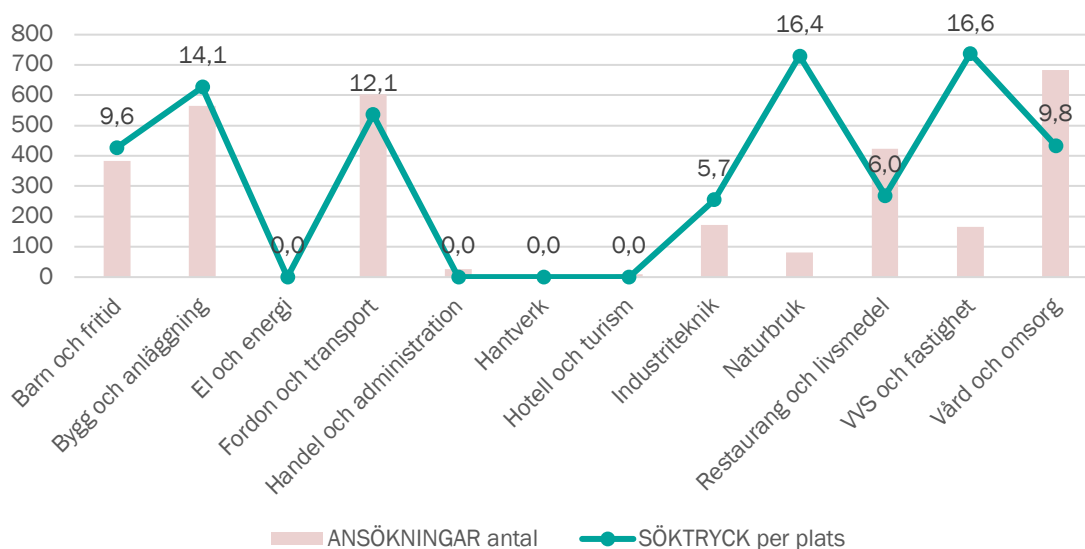

Diagram 6. Aprilstart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.

Söktrycket har gått upp om man jämför med januaristarten 2021 men detta beror troligtvis på att det erbjuds färre utbildningar i aprilstarten. Man ser en tendens att ansökningar till barn och fritid har gått ner, bygg och anläggning har gått upp och det är fortsatt ett högt söktryck för naturbruk. VVS och fastighet har ett mycket högt söktryck så där skulle man kunna fundera på dimensioneringen av platser.

Augustistart 2021

Diagram 7. Augustistart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.

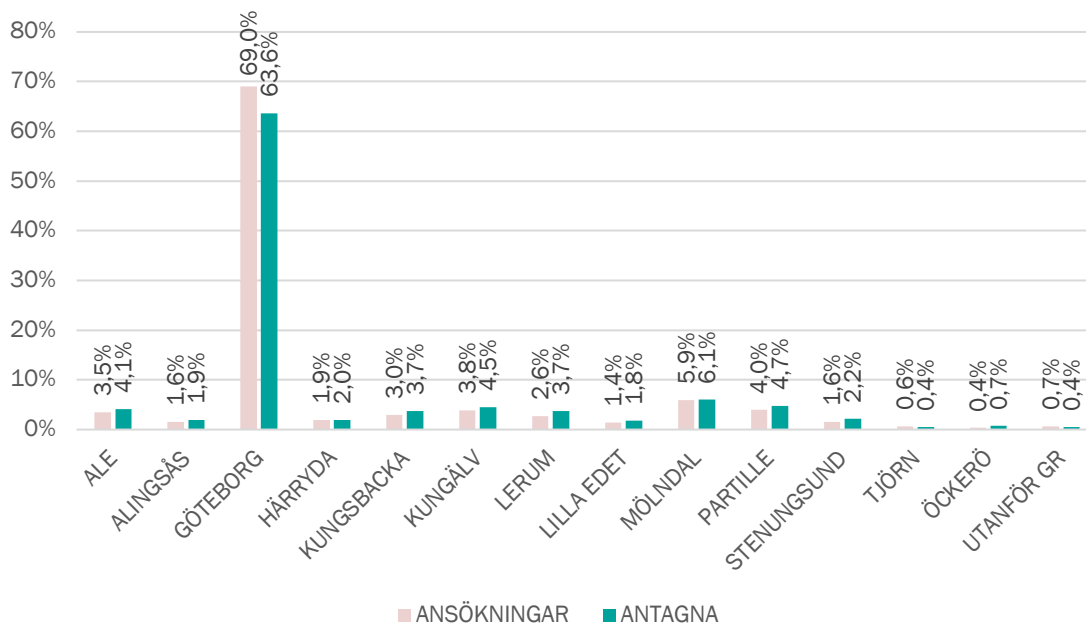
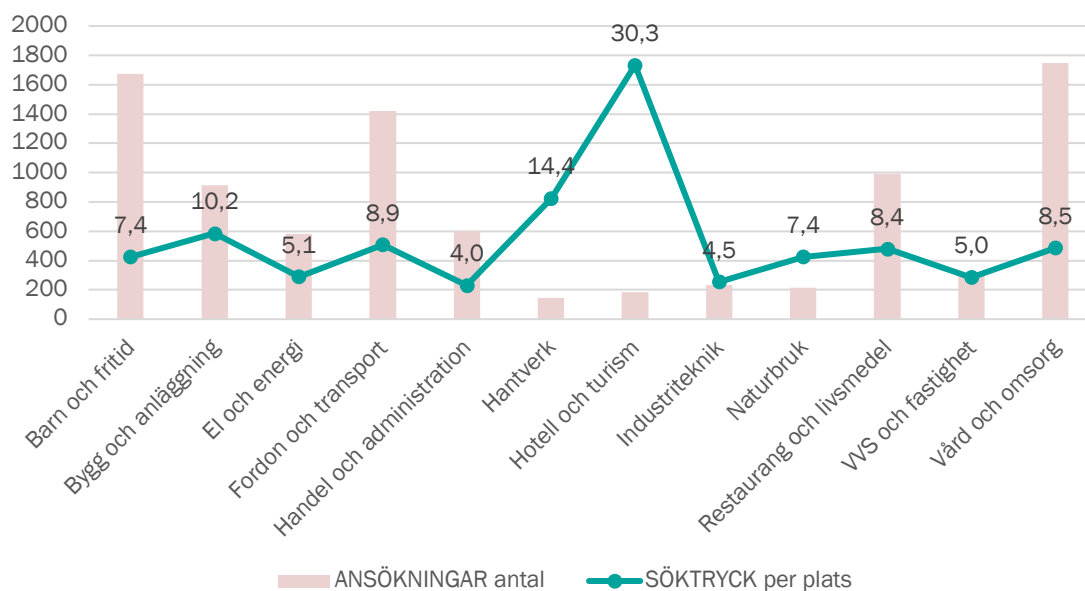

Diagram 8. Augustistart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.

Barn och fritid och vård och omsorg visar samma mönster som i januaristarten. Det är många ansökningar men söktrycket visar att antalet erbjudna platser är relativt väl dimensionerat. Hantverk har ett fortsatt ”för högt” söktryck och så även hotell och turism. Söktrycket är 30,3 på hotell och turism vilket visar att man bör fundera på hur många platser som ska erbjudas.

Oktoberstart 2021

Diagram 9. Oktoberstart 2021. Ansökningar/antagna per hemkommun.

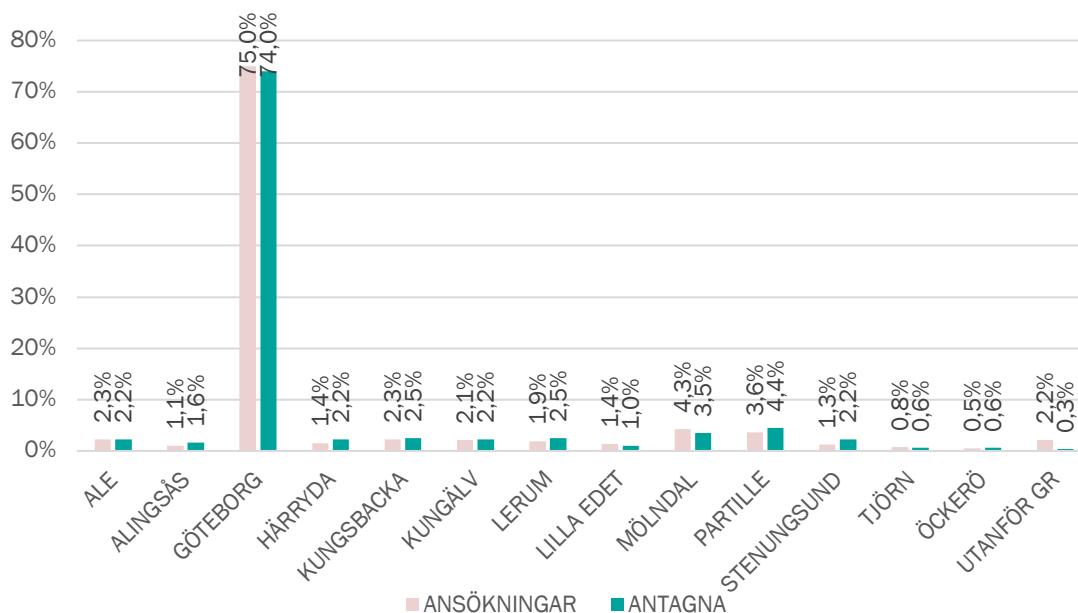
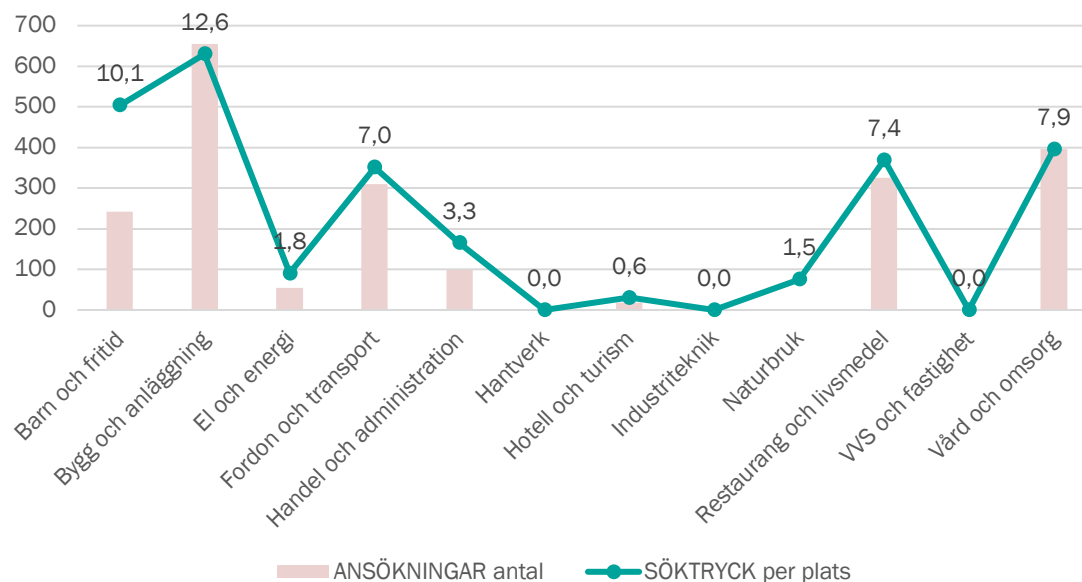

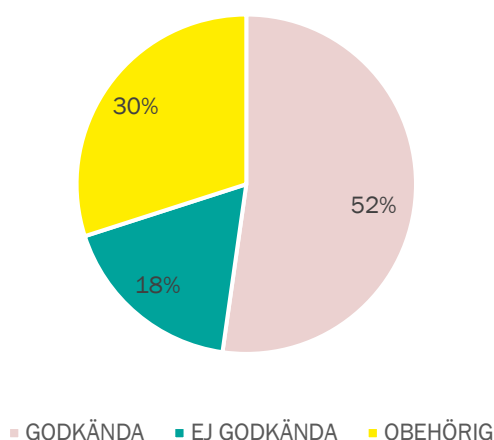
Diagram 10. Oktoberstart 2021. Antal ansökningar i förhållande till söktryck per erbjuden plats.

Oktoberstarten visar samma trend som aprilstarten; barn och fritid har betydligt färre ansökningar än i januari- och augustistart. Överlag verkar söktryck och antalet ansökningar korrelera i oktoberstarten förutom för barn och fritid.

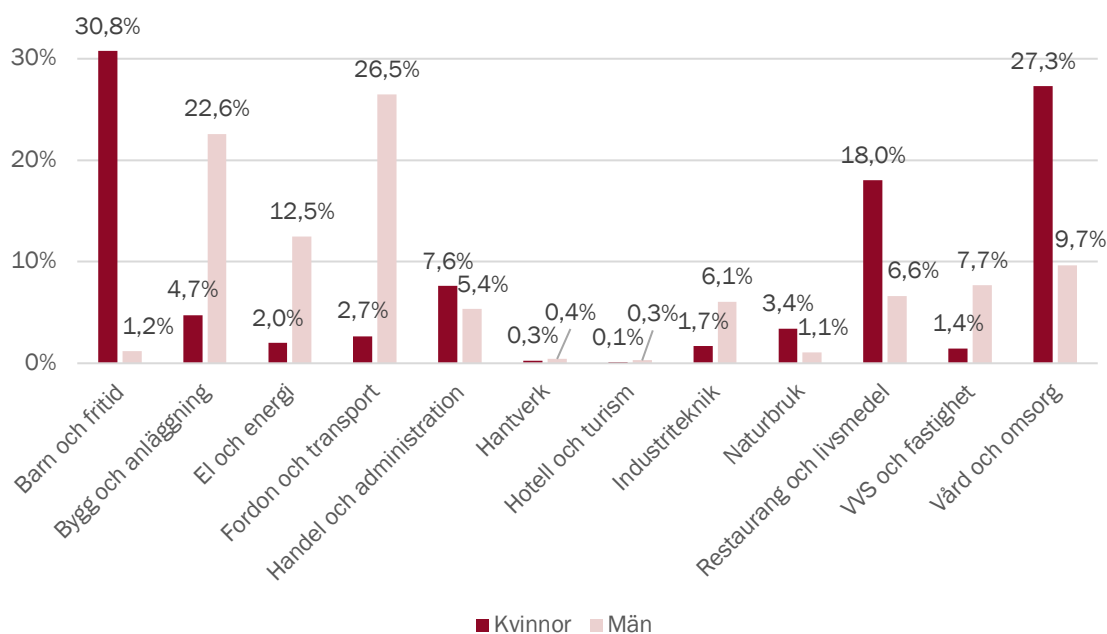
I diagram 11 betecknar *godkänd* de personer vars ansökan har läge antagen eller platsbrist. I siffran för *ej godkänd* finns sökande vars ansökningar har bedömts som inte behöriga på grund av att det saknas betyg eller andra viktiga handlingar, hemkommunen inte betalar, sökande inte kommer på obligatoriskt vägledningssamtal m.m. I *obehörig* återfinns ansökningar som bedömts inte behöriga på grund av att den sökande saknar förkunskaper för den sökta utbildningen, den sökande har redan godkända betyg i alla kurser som utbildningen innehåller, en sökande till en språkstödsutbildning har redan betyg i svenska som andraspråk på grundläggande nivå m.m.

Diagram 11. Behöriga sökande 2021.

Det är strax över hälften av alla sökande till utbildningar 2021 som är godkända vilket kan indikera flera saker men att erbjuda relevant studie- och yrkesvägledning borde vara en indikator att titta på. Att de sökande inte är godkända eller behöriga kan dels bero på att de inte skickar in erforderliga dokument, t.ex. betyg eller körkortstillstånd, men det beror också på att man söker till utbildningar trots att man inte har förutsättningar att klara studier, t.ex. att man inte behärskar svenska språket på grundläggande nivå.

I diagram 12 som visar andel kvinna/man per yrkesområde inkluderas antagna personer från kommuner utanför GR samt antagna personer med skyddade personuppgifter.

Diagram 12. Andel (antagna) kvinnor/män per yrkesområde 2021.

I tabell 5 som visar geografisk rörlighet visas siffrorna i antal och personer med skyddade personuppgifter ingår inte.

Tabell 5. Antagna elever per hemkommun och huvudman samt andel elever som läser i sin hemkommun.

HEM-KOMMUN	HUVUDMAN													ANDEL*
	ALE	ALINGSÅS	GÖTEBORG	HÄRRYDA	KUNGSBACKA	KUNGÄLV	LERUM	LILLA EDET	MÖLNDAL	PARTILLE	STENUNGSUND	TJÖRN	ÖCKERÖ	
ALE	5	3	57	3	10	14	7	0	14	2	4	0	0	4,2%
ALINGSÅS	2	22	25	0	0	1	7	0	83	2	0	0	0	35,5%
GÖTEBORG	17	23	1199	76	127	111	68	0	168	47	33	0	0	64,2%
HÄRRYDA	0	0	30	8	7	2	0	0	11	1	0	0	0	13,6%
KUNGSBACKA	0	0	35	2	29	0	1	0	7	4	2	0	0	36,3%
KUNGÄLV	1	4	60	0	3	14	6	0	5	0	15	0	0	13,0%
LERUM	2	8	42	1	8	2	23	0	4	3	1	0	0	24,5%
LILLA EDET	4	1	29	0	1	4	2	0	6	0	3	0	0	0,0%
MÖLNDAL	7	1	78	3	20	2	3	0	37	1	1	0	0	24,2%
PARTILLE	2	3	75	8	7	1	16	0	10	11	1	0	0	8,2%
STENUNGSUND	1	0	35	1	1	5	3	0	8	0	12	0	0	18,2%
TJÖRN	1	1	6	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0,0%
ÖCKERÖ	1	0	15	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0,0%

* andel antagna som läser i sin hemkommun.

Diagram och tabell över könsfördelning, behörig eller inte samt den geografiska rörligheten kan användas på olika sätt, t.ex. som underlag för marknadsföring och utbudspanering samt som underlag för dimensionering av yrkes- och studievägledning i hemkommunen. Siffrorna visar att 52% av de sökande under 2021 var behöriga till sökta utbildning vilket kan ge en indikation på att det behövs mer studie- och yrkesvägledning för att matcha rätt utbildning med rätt sökande.

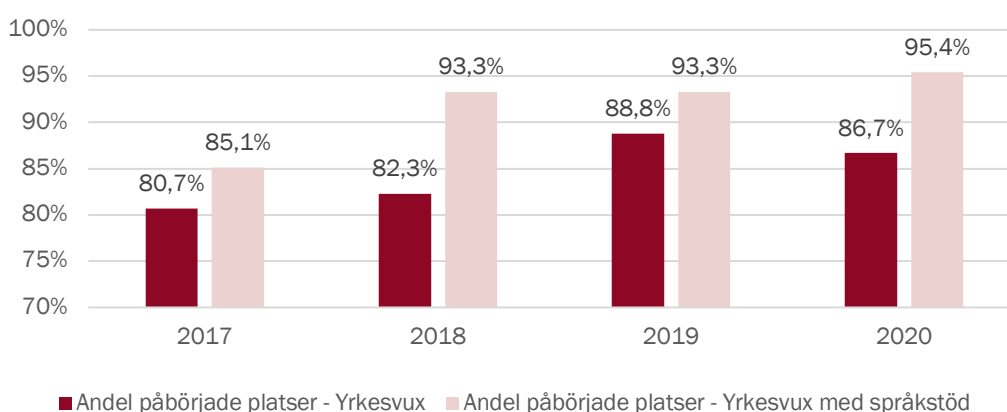
Kvalitetsuppföljningar

Utbildningarna inom regionalt yrkesvux följs upp på olika sätt. Enligt samverkansavtalet mellan medlemskommunerna ansvarar Göteborgsregionen för samordning av uppföljning och utvärdering av utbildningarna, bland annat via genomförande av effektstudier. Vad gäller själva utbildningarnas kvalitet så följer av skolans styrdokument att ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet ligger på huvudmannen för utbildningarna. GR:s roll blir då att samordna och tillhandahålla underlag för detta arbete. I nuläget görs detta framförallt på två sätt, dels genom en elevenkät som besvaras av elever som läser och har läst utbildningarna, dels genom sammanställande av statistik utifrån ett antal utvalda nyckeltal.

Elevuppföljningen där eleverna besvarar en enkät genomförs av ett externt bolag. Eleverna besvarar en del av enkäten i början av sin utbildning och en del en tid efter att studierna slutförts, för att kunna bedöma effekten av genomförda utbildningar. Enkäten sammanställs årligen i en rapport, årets heter *Årsrapport för 2021 – Yrkesvuxutbildningen i Göteborgsregionen*, och delar av resultaten redovisas nedan. Nyckeltalen som sammanställs redovisas två gånger per år i rapporten *Nyckeltal för regiongemensamma utbildningar* och ett urval av dessa redovisas nedan.

Generellt gäller för den statistik och de enkätresultat som avser uppföljningen av studier att den speglar förhållandet efter studier. Vad gäller elevuppföljningsenkäten redovisas här svar från elever som besvarat enkäten 2021, eller i vissa fall tidigare. Avseende nyckeltalen redovisas de utifrån vilket år eleverna påbörjade sin utbildning. Utbildningarna omfattar ofta en till fem terminer, där tre terminer är den vanligaste längden. Statistiken som återfinns i denna verksamhetsberättelse avser därför elever som avslutat sina utbildningar 2021 eller tidigare. Det är således inte samma elever som ligger till grund för statistik kring utbud, antagning och ekonomi som återspeglas i uppföljningsstatistiken, då det i dessa avsnitt framför allt handlar om elever som påbörjat sina utbildningar under 2021.

Diagram 13. Andel platser med elever som påbörjat utbildning (avseende avslutade utbildningar inom Yrkesvux och Yrkesvux med språkstöd per startår).

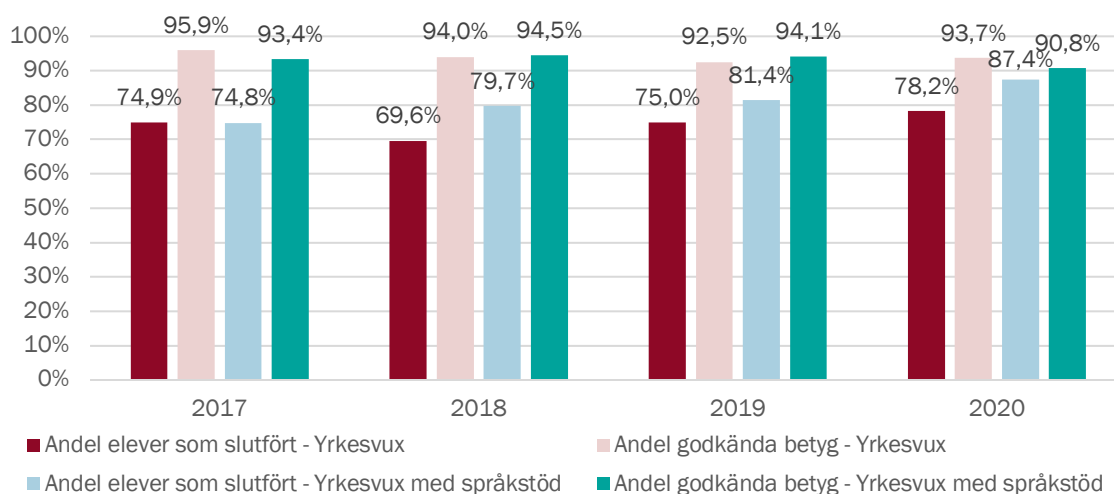

I diagrammet ovan beskrivs andel platser med elever som påbörjat sina utbildningar. Med ”påbörjat utbildning” avses att man var registrerad som antagen tre veckor efter kursstart, dvs. man har inte lämnat återbud, inte kommit till utbildningen eller gjort avbrott under inledningskedet. Statistiken är hämtad från Nyckeltalsrapporten och visar utbildningar

inom yrkesvux och yrkesvux med språkstöd¹. Framför allt inom språkstödsutbildningar är det en ökande andel som påbörjar sina utbildningar. Språkstödsutbildningarna ligger också högre än yrkesvuxutbildningarna utan språkstöd avseende hur stor andel som påbörjar. Det finns flera potentiella orsaker till att en elev inte påbörjar en utbildning han eller hon har blivit antagen till. En hypotes är att utbildningarna är avgiftsfria och ingår som en av flera möjligheter när en sökande planerar sin framtid, potentiellt tillsammans med andra utbildnings- eller jobbalternativ. Denna orsak kan vara svår för verksamheter att arbeta med.

Andra potentiella orsaker står nog att finna i vilken information och insatser kring studie- och yrkesvägledning som den sökande tar till sig inför studiestart. God kunskap om vad det är för typ av utbildning eller yrkesområde man sökt sig till, hur studierna är upplagda, i vilken utsträckning man kan arbeta för att försörja sig eller kan söka studiemedel och liknande frågor, bör öka chanserna att man fortsätter att studera på en utbildning man har blivit antagen till. Sett över alla år i statistiken och de två utbildningsformerna samman- slagna är det 86,5% av platserna som tas i anspråk. Det finns alltså utrymme att fortsätta arbetet med att öka andelen så att fler finansierade platser utnyttjas.

Diagram 14. Andel elever som slutfört utbildningar de påbörjat och andel godkända betyg på avslutade utbildningar inom Yrkesvux och Yrkesvux med språkstöd per startår.

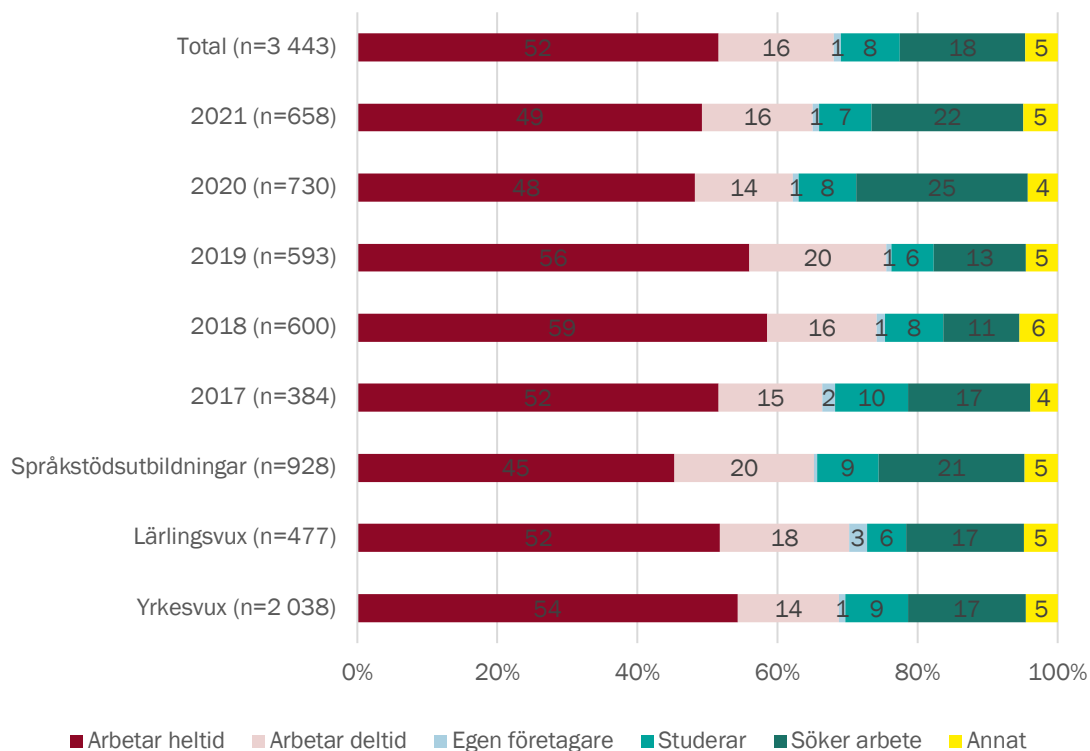
I diagrammet ovan beskrivs andelen elever som slutför sina utbildningar och andelen godkända betyg inom yrkesvux och yrkesvux med språkstöd. Andelen elever som slutför sina utbildningar tycks ökande inom såväl utbildningar med som utan språkstöd. Andelen är högre inom språkstödsutbildningarna.

Att elever inte slutför sina utbildningar kan ha orsaker som ligger utanför själva utbildningarna, såsom förändrade livssituationer i form av arbete, sjukdom, graviditet och flytt. Dessa är ofta svåra för verksamheterna att arbeta med. Orsaker som ligger inom själva utbildning-

¹ I nyckeltalsrapporten ingår idag utbildningar inom yrkesvux och yrkesvux med språkstöd. Lärlingsutbildningar ingår inte i den statistiken i nuläget. Statistiken avser avslutade utbildningar. Alla utbildningar med start 2019 och 2020 är inte avslutade varför statistiken kan komma att variera i framtida statistiska sammanställningar.

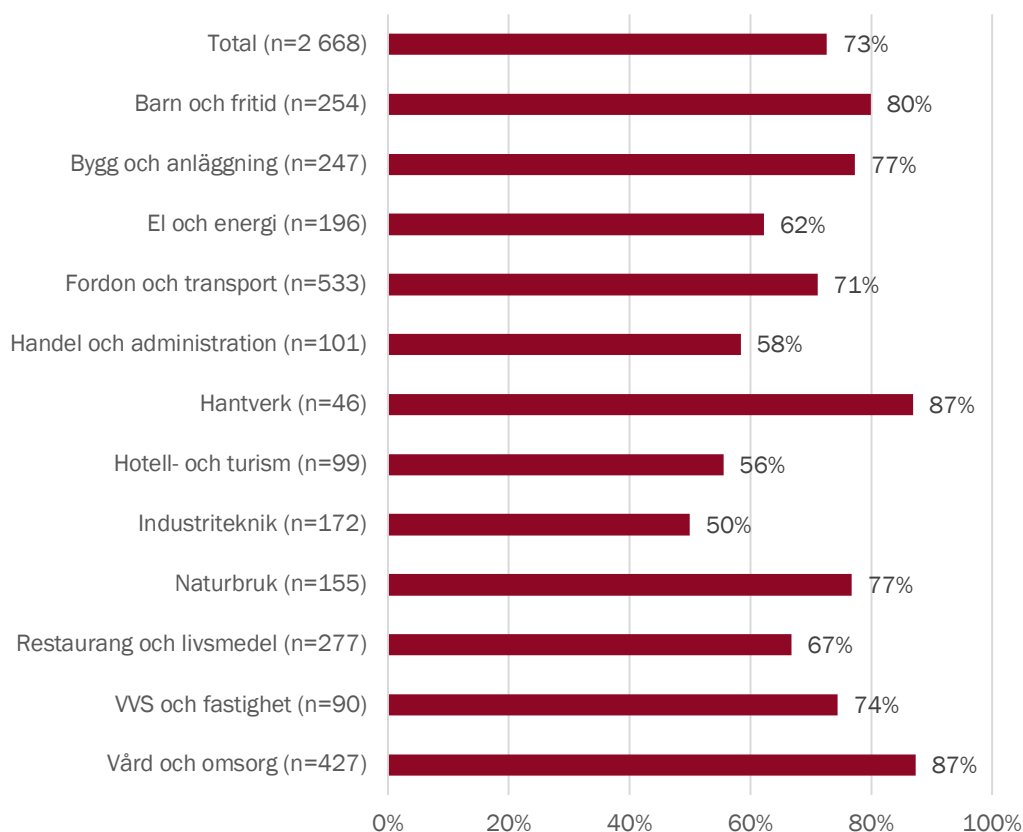
arna är påverkbara i större utsträckning. Då kan det handla om bristande kvalitet på undervisningen, att eleven antagits till en utbildning den inte har förutsättningar att klara av, att utbildningen är svår att kombinera med elevens övriga liv etc. Sammantaget över alla år och båda utbildningsformerna är det ca 76 % som slutför sina utbildningar av de som påbörjar. Det finns således utrymme att fortsätta arbeta med att förhindra att elever avbryter sina studier.

Diagram 15. Huvudsaklig sysselsättning idag för elever som slutfört utbildning.

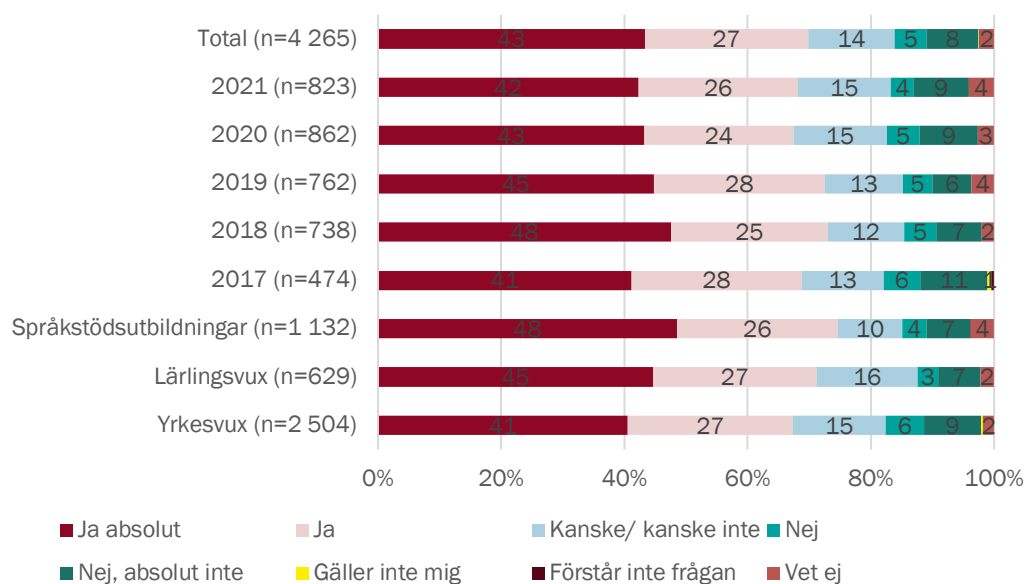
Diagrammet ovan visar hur elever som slutfört regionala yrkesvuxutbildningar besvarar frågan vad de har för huvudsaklig sysselsättning idag. Ett mått på vilken effekt yrkesutbildningar har är förstås huruvida de leder till att man får arbete. Detta och följande diagram avser att spegla det. I diagrammet ser man en tydlig nedgång för de som arbetar hel- eller deltid under 2020. Detta har tolkats som en effekt av pandemin på arbetsmarknaden. Andelen som anger att de söker arbete är den högsta noterade under 2020. Under 2021 har utvecklingen gått i en positiv riktning i dessa avseenden även om man inte uppvisar de höga nivåer som kännetecknade åren innan pandemin. Det är rimligt att tro att arbetsmarknaden börjat återhämta sig efter pandemin. Samtidigt är det inte säkert att de kommande åren kommer att kännetecknas av samma högkonjunktur som åren före pandemin. Det är dock viktigt att komma ihåg att olika typer av utbildningar är olika konjunktur känsliga. Man kan också notera i statistiken att språkstödsutbildningar i mindre utsträckning verkar leda till att man arbetar efter studier. Ovan beskrevs att man på dessa utbildningar i större utsträckning såväl påbörjar som avslutar sina studier. Trots detta anger färre elever i denna kategori att de arbetar efter slutförd utbildning och en högre andel anger att de söker arbete.

Diagram 16. Andel elever som arbetar eller studerar inom det man utbildat sig till av de som slutfört en utbildning 2016-2021 per yrkesområde.

I diagram 15 beskrevs i vilken utsträckning elever som slutfört en yrkesvuxutbildning anger att de arbetar. Att detta anges innebär inte nödvändigtvis att de arbetar inom det som de hade utbildat sig till. Som ett komplement till denna fråga ställs därför frågan om de arbetar eller studerar inom det de utbildat sig till. I diagram 16 redovisas huruvida hur stor andel som svarar ja på detta av de som angett att man studerar eller arbetar i diagram 15. Här är det uppdelat på de olika yrkesområdena. Det går att notera att det ser mycket olika ut mellan olika yrkesområden. Det är t.ex. positivt att man inom stora områden med många elever, såsom Vård och omsorg och Barn och fritid, svarar ja på denna fråga. I de områden där man i lägre utsträckning svarar ja är det förstås värt att reflektera över varför det ser ut på detta sätt. Varför arbetar man inte inom området trots att man nyss har läst färdigt en utbildning inom det?

Diagram 17. Elevers svar på frågan om de kan rekommendera utbildningen.

Det sista diagrammet i detta avsnitt beskriver hur elever svarat på frågan om de kan rekommendera utbildningen. Det går att se en generell trend att andelen som svarar Ja, absolut är nedåtgående. Åren 2020 och 2021 är det också fler som besvarar frågan med Nej, absolut inte. Om man kan rekommendera en utbildning eller inte beror troligtvis ofta på orsaker som är specifika för den utbildningen så denna typ av siffror är värt att bryta ned på lägre nivå, för att där ta reda på varför elever svarar att de inte vill rekommendera utbildningen. Ska man trots det leta efter generella orsaker kan pandemin kanske spela in. Delar av vuxenutbildningen har bedrivits på distans och detta kan påverka hur nöjd man är med en utbildning när man inte haft för avsikt att läsa den på distans.

Slutsatser

I följande avsnitt diskuteras arbetet gällande samverkan kring vuxenutbildning som presenterats ovan.

Vad gäller arbetet med utbudsplanering har antalet sökbara utbildningar och platser ökat under 2021. Detta har medfört att fler regioninvånare har haft möjlighet att läsa yrkesutbildningar inom ramen för samarbetet. Samtidigt innebär en växande och föränderlig verksamhet att man också ställs inför utmaningar. Det har varit skiftande behov att ta hänsyn till i utbudsplaneringen då behovet av arbetskraft har skiljt sig åt väsentligt mellan olika yrkesområden under pandemin och osäkerheten har för många av arbetsgivarna varit stor kring behovet av kompetens just då.

Kombinerat med detta har det funnits svårigheter att få ut elever på apl. Exempel på orsaker har varit överbelastade verksamheter, rädsla för att få in coronasmittan i sin verksamhet, beslut som medför att inga utomstående får komma in till arbetsplatsen eller att verksamheten mer eller mindre stängt ner alternativt underbemannats. Detta har påverkat utbildningsanordnare och har resulterat i att elever har varit kvar på skolan i stället för ute på arbetsplatser, vilket medfört en försämrad möjlighet till praktisk inlärning, och minskat kontaktnätverk med framtida arbetsgivare. För skolan har det medfört ett mer ansträngt läge med större behov av lärare och plats på skolan för de elever som inte kan göra apl.

Det har varit utmanande att planera ett utbud under dessa förhållanden och det har varit många parametrar som påverkat möjligheterna att starta nya utbildningar.

I avsnittet *Antagning* är det förslagsvis två områden av de som presenterats som man kan titta mer på. Dessa är söktryck i relation till antalet ansökningar samt hur många av de som ansöker som är behöriga till den sökta utbildningen.

I samband med att årstidplaner med fyra möjliga utbildningsstarter infördes var intentionen att man skulle kunna planera utbud ur ett mer strategiskt perspektiv för att optimera antalet erbjudna platser. I arbetet med detta kan man använda sig av diagrammen som visar söktryck eftersom de på ett överskådligt sätt visar relationen mellan antalet ansökningar och söktryck per yrkesområde och hur dessa siffror kan variera beroende på ansökningsomgång eller att man ser trender över tid när man tittar på samtliga ansökningsomgångar under ett år. Det blir också tydligt att endast titta på antalet ansökningar är ett förenklat mått för att förklara om en utbildning/yrkesområde är relevant för sökande eller inte. Diagrammen ska ses som ett hjälpmedel när man planerar inte enbart vilka utbildningar som ska erbjudas, utan i vilken ansökningsomgång de ska vara sökbara samt hur många platser som ska erbjudas.

En följdfråga till att man analyserar söktryck bör vara att titta på hur många av de som ansöker som är behöriga till den utbildning som de har sökt till och anledningar till varför de inte är behöriga. Att endast 52 % av de sökande var godkända/behöriga under 2021 är problematiskt dels ur ett dimensioneringsperspektiv men framför allt ur ett elevperspektiv. Man bör titta mer på att erbjuda relevant studie- och yrkesvägledning och i det arbetet är

det i första hand de sökande som inte har efterfrågade kunskaper till utbildningar de trots detta söker, som man behöver fånga upp och vägleda till rätt utbildning. En annan aspekt av relevant studie- och yrkesvägledningen är att komma åt antalet tidiga avbrott som inte alltid går att fylla med t.ex. efteranmälan. Med anledning av att det är en mycket stor andel sökande som prioriteras i urvalskategori B, *Inte har uppnått kraven för en gymnasieexamen eller genomgått någon utbildning som motsvarar utbildning i gymnasieskolan*, och platserna därav lottas i allt större utsträckning är det angeläget att de som söker en utbildning är intresserade av att genomföra och slutföra utbildningen.

I avsnittet *Kvalitetsuppföljningar* har flera mått på genomströmning redovisats, från att en elev påbörjar en utbildning via att den avslutar den, får jobb och får det inom det område den utbildat sig till. Statistiken visar att många elever går hela vägen genom kedjan, från utbildning till jobb. Det är värt att notera att det i var och ett av dessa steg sker en form av bortfall. Att ställa utbildningsplatser till förfogande är inte samma sak som att alla dessa platser leder till anställda inom det yrkesområdet. Var detta bortfall sker ser olika ut på olika utbildningar och inom olika yrkesområden. Det är rimligt att anta att det inte är samma orsaker som påverkar utfallet i de olika utbildningarna. Det finns generella faktorer såsom den ekonomiska konjunkturen och pandemin, men även den typen av faktorer påverkar olika områden på olika sätt. I de två kvalitetsrapporter som nämnts ovan går det att undersöka utifrån nedbrutna siffror hur det ser ut i olika delar av de regionala yrkesutbildningarna. Det är förmodligen fruktbart att utifrån respektive utbildning göra en analys *var* i kedjan, från erbjuden plats till att en färdigutbildad elev arbetar med det den utbildat sig till, det finns möjlighet att utveckla verksamheten och vilka åtgärder som kan genomföras i just denna utbildning.

När det gäller nyttjandegraden av statsbidraget, gjordes en något optimistisk bedömning av hur många regionala utbildningar och utbildningsplatser som var möjligt att starta. Under året märktes ett vikande söktryck till utbildningarna och det var svårt att rekrytera sökande till nya utbildningar som tidigare inte funnits i det regionala utbudet. Det fanns utbildningar som inte startade på grund av brist på lärare, och även ovan nämnda brist på lokaler då skolorna fylldes av elever som på grund av pandemin var tvungna att göra apl på skolorna i stället för på arbetsplatser. En annan effekt av pandemin var som nämnts tidigare svårigheter att hitta apl-platser. Sent beslut om tilldelning av statsbidrag innebar att man till viss del inte vågade starta utbildningar i den utsträckning som var planerat.